

Főoldal>Bíróági eljárások>Polgári ügyek>Eljárási határidők

Eljárási határidők

Szlovénia

1 Melyek a polgári ügyekben alkalmazott határidők típusai?

A szlovén eljárásjog szerint a határidő az idő azon két, kezdő és záró pontja által közrefogott időtartam, amely alatt valamely meghatározott eljárási cselekményt el lehet végezni, vagy kivételes esetben nem lehet elvégezni.

A szlovén jogban különböző határidők ismeretesei:

anyagi és eljárásjogi határidők: az anyagi jogi határidőket az alanyi jogokat keletkeztető anyagi jog határozza meg, és az ilyen határidőkön belül megkülönböztethetők a negatív, jogvesztő határidők, amelyek lejáratával a jogosultság törvény erejénél fogva megszűnik, illetve az elévülési határidők, amelyek valamely jogosultság kontradiktórius eljárásban való érvényesíthetőségének jogát szüntetik meg. Az eljárási határidők eljárási cselekmények elvégzését célozzák;

törvényi és bírói határidők: a törvényi határidőket és azok időtartamát közvetlenül a törvény határozza meg, míg a bírói határidőt az ügy valamennyi körülményére tekintettel a bíróság határozza meg;

meghosszabbítható és nem meghosszabbítható határidők: a bírói határidők meghosszabbíthatók, a törvényi határidők azonban nem;

szubjektív és objektív határidők: a szubjektív határidők akkor kezdődnek, amikor az érintett személy valamilyen meghatározott eseményről tudomást szerzett vagy valamely eljárási cselekmény elvégzésére lehetősége nyílt, az objektív határidők pedig akkor kezdődnek, amikor egy meghatározott objektív körülmény bekövetkezett;

eljárási jogvesztő és irányadó határidők: az eljárási jogvesztő határidő lejáratával a határidő kitűzésének alapjául szolgáló eljárási cselekményt a továbbiakban joghatályosan már nem lehet elvégezni, míg az irányadó eljárási határidő megszegésének nincsenek közvetlen jogi következményei.

2 Az 1182/71/EGK rendelet értelmében „munkanap” valamennyi nap a munkaszüneti napokat, a szombatot és a vasárnapot kivéve. Szlovéniában az alábbi állami ünnepnapok minősülnek munkaszüneti napnak a Szlovén Köztársaság állami ünnepnapjairól és munkaszüneti napjairól szóló törvény (Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji) rövidítve: ZPDPD) értelmében:

január 1. – újév;
február 8. – Prešeren-nap, szlovén kulturális ünnepnap;
április 27. – a megszállással szembeni ellenállás napja;
május 1–2. – a munka ünnepe;
június 25. – nemzeti ünnep;
november 1. – mindenszentek;
december 26. – a függetlenség napja;

Szlovéniában **munkaszüneti napnak** minősül továbbá:

húsvétvasárnap és húsvéthétfő;

augusztus 15. – nagyboldogasszony;

október 31. – a reformáció napja;

december 25. – karácsony.

Az iratok kézbesítéséről a ZPP 132. cikke és azt követő cikkei rendelkeznek. E rendelkezések megkülönböztetik a posta által végzett nem személyes (közönséges) és személyes kézbesítést, valamint a biztonságos elektronikus eszközök útján végzett kézbesítést, ami szintén lehet személyes vagy közönséges.

Az iratok nem személyes kézbesítése esetén (a ZPP 140. és 141. cikke) a kézbesítést azon a napon kell teljesítettnek tekinteni, amelyen a kézbesítő az iratot a címzett számára otthonában vagy munkahelyén átadja. Amennyiben a címzett az otthonában nem fellelhető, az iratok a háztartásában fellelhető bármely más felnőtt személynek is átadhatók. Amennyiben a kézbesítő a munkahelyén kézbesíti az iratot olyan címzettnek, aki a kézbesítés időpontjában ott nincs jelen, vagy akit a kézbesítő a munkahely munkaszervezési eljárásai következtében nem tud elérni, a kézbesítést teljesítettnek kell tekinteni, amikor az iratokat a postaküldemények átvételére jogosított vagy pedig olyan személynek átadták, aki a munkahely alkalmazásában áll. Amennyiben a címzett szálláshelyen él, és a kézbesítő őt ezen a helyen nem éri el, az iratokat a szállás vendégei részére postaküldemények átvételére jogosult személynek kell átadni. A határidő az ilyen kézbesítés napját követő napon kezdődik. Amennyiben a kézbesítés nem lehetséges, a kézbesítő az iratokat elhelyezi a szállás címén található postaládában. A küldeményt kézbesítettnek kell tekinteni azon a napon, amelyen a küldeményt a postaládában elhelyezték. Amennyiben a címzett postaládával nem rendelkezik, vagy az nem használható, az iratokat a kézbesítést kérő bíróságnak vagy helyi postahivatalnak lehet megküldeni azzal együtt, hogy a bejáratú ajtóra kifüggesztett értesítés nyújt tájékoztatást az iratok átvételének helyéről. A kézbesítést azon a napon kell teljesítettnek tekinteni, amelyen a kézbesítésről szóló értesítést az ajtóra kifüggesztették. A postahivatal az iratokat 30 napig tartja rendelkezésre. Amennyiben a címzett ezen időtartam alatt sem veszi át az iratokat, azokat vissza kell küldeni a bírósághoz. Amennyiben az iratokat nyilvántartásban szereplő jogi személy vagy egyéni vállalkozó részére kell kézbesíteni, és a kézbesítés a nyilvántartásba bejegyzett szervezeti egység címére nem lehetséges, a kézbesítést az iratoknak vagy a kézbesítésről szóló értesítésnek a nyilvántartásban bejegyzett címen történő elhelyezésével kell teljesíteni, feltéve, hogy ez a cím ténylegesen létezik.

Személyes kézbesítésnek (a ZPP 142. és 143. cikke alapján) akkor van helye, amikor a kézbesítés eljárási cselekménnyel, fellebbezéssel vagy rendkívüli perorvoslással megtámadható bírósági határozattal, a ZPP 105a. cikke szerinti beadványok illetékköltségére vonatkozó fizetési felszólítással, illetve egyezségi tárgyalásra vagy az első érdemi tárgyalásra szóló idézéssel kapcsolatos. Más dokumentumok személyes kézbesítésének csak törvény előírása esetén, vagy pedig abban az esetben lehet helye, amennyiben a bíróság azt iratok eredeti jellegére tekintettel, vagy pedig más egyéb fokozottabb elővigyázatosságot igénylő okból szükségesnek ítéli. A határidő a kézbesítés napját követő napon kezdődik. A határidő munkaszüneti napon is lejárhatsz, ami azt jelenti, hogyha a határidő munkaszüneti napon jár le, nem hosszabbodik meg a következő munkanapig.

Amennyiben közvetlen személyes kézbesítésnek lenne helye, azonban az nem lehetséges, a kézbesítő az iratokat elhelyezheti a postaládában, vagy pedig a bejáratú ajtóra értesítést függeszthet ki arra vonatkozóan, hogy a címzett az iratokat 15 napon belül – postai kézbesítés megkísérlése esetén – a helyi postahivatalban, vagy pedig a kézbesítést elrendelő bíróságnál átvetheti. A kézbesítést akkor kell teljesítettnek tekinteni, amikor a címzett a postahivatalban az iratokat átvesszi, vagy pedig 15 nap elteltével, amennyiben a címzett az iratokat nem veszi át. Amennyiben a címzett az iratokat nem veszi át, a határidő a kézbesítést követő napon vagy azon a napon kezdődik, amelyen a kézbesítést teljesítettnek kell tekinteni.

Az iratok elektronikus kézbesítésének megbízható elektronikus eszközök útján van helye. Az igazságszolgáltatási információs rendszer automatikusan megküldi az iratokat a nyilvántartásban megjelölt kézbesítési címre vagy biztonságos elektronikus postafiókba olyan jogi vagy természetes személyek révén, akik az Igazságügyi Minisztérium különleges engedélye alapján iratok biztonságos elektronikus eszközök útján történő kézbesítését végzik. A címzettnek az iratokat 15 napon belül át kell vennie. A címzett az információs rendszerből az iratait úgy veszi át, hogy személyazonosságát az előírt módon igazolja, a kézbesítésről szóló tanúsítványt elektronikus aláírja és biztonságos elektronikus eszköz használatával azt visszaküldi a feladónak. A kézbesítést azon a napon kell teljesítettnek tekinteni, amelyen a címzett az elektronikus iratokat átvesszi. Amennyiben az iratokat 15 napon belül nem veszi át, a kézbesítést a határidő lejártát követően kell teljesítettnek tekinteni. A címzett részére lehetőséget kell biztosítani az iratok tartalmának a megismerésére legalább az elektronikus iratok kézhezvételét követő 15 napos határidő leteltét követő három hónapig. Amennyiben a címzett az iratokat nem veszi át, a határidő a kézbesítést követő napon vagy azon a napon kezdődik, amelyen a kézbesítést teljesítettnek kell tekinteni. **Hangsúlyozandó, hogy annak ellenére, hogy az elektronikus kézbesítésnek törvényes jogalapja van, az a polgári és kereskedelmi bíróság eljárásokban a végrehajtási, fizetéseképtelenségi és ingatlannyilvántartási eljárásokat kivéve még nem alkalmazandó. Az elektronikus műveleteket illetően lásd az „automatizált eljárás” címszót.**

6 Ha a határidő számításának kezdete egy esemény bekövetkezéséhez kötődik, akkor a határidő számításakor figyelembe veszik-e az esemény bekövetkezésének napját?

Ha a határidőt napokban fejezik ki, a bírósági irat kézbesítésének napja, illetve azon esemény bekövetkezésének napja, amelyről a határidőt számítani kell, ebbe nem számít bele; Ehelyett a határidő első napja a beadvány kézbesítését követő nap vagy pedig az eseményt követő nap.

A hónapokban vagy években megállapított határidő az utolsó hónap vagy év azon napjának végén jár le, amely számánál fogva megfelel a határidő kezdőnapjának. Amennyiben a lejárat hónapjában ez a nap hiányzik, a határidő a hónap utolsó napján jár le. A határidők ezekben az esetekben azon a napon kezdődnek, amelyen a határidő kezdetére okot adó esemény esett (például amennyiben valamilyen eljárási cselekményt az irat kézbesítésétől számított egy éven belül kell elvégezni, és a kézbesítés 2005. április 25-én történt, a határidő 2006. április 25-én jár le).

7 Ha a határidő napokban van kifejezve, akkor a feltüntetett napok száma naptári napokat vagy munkanapokat jelöl?

A napokban kifejezett határidőt naptári napok szerint kell számítani. A határidő megszakítás nélkül, szombatokat, vasárnapokat és munkaszüneti napokat is magában foglalva telik. Például amennyiben az ítéletet pénteken kézbesítették, a fellebbezési határidő szombaton kezdődik. Amennyiben a határidő utolsó napja szombatra, vasárnapra, állami ünnepnapra, vagy olyan más munkaszüneti napra esik, amelyet a Szlovén Köztársaság állami ünnepnapjairól és munkaszüneti napjairól szóló törvény ekként minősít, úgy a határidő az ezt a napot követő munkanapon jár le.

Határidők számításánál alkalmazni kell a törvénykezési szüneteket szabályozó bírósági törvény (Zakon o sodiščih) 83. cikkében foglalt különleges szabályokat is. Július 15. és augusztus 15. között a bíróság kizárólag olyan sürgős ügyekben folytat tárgyalást és hoz döntést, amelyeket a törvény ilyenként minősít (jogsértéstől való tiltás, gyermek elhelyezésével és gondozásával kapcsolatos ügyek, tartási kötelezettségek, stb.). Sürgős eseteket kivéve az eljárási határidők nyugszanak. Amennyiben a kézbesítést törvénykezési szünetben teljesítették (például július 20-án), az eljárási határidő a törvénykezési szünet utolsó napját követő napon kezdődik, amely augusztus 16-a. Az eljárási határidők sem járhatnak le a törvénykezési szünet alatt. Például amennyiben a kézbesítést július 10-én teljesítették, a 15 napos határidő augusztus 26-án jár le. A határidőt a törvénykezési szünet megszakítja.

8 Ha a határidő hetekben, hónapokban vagy években van kifejezve?

A szlovén jogban nincsenek hetekben kifejezett határidők. A határidőket napokban, hónapokban vagy években kell számítani. A szombatoknak, vasárnapoknak és egyéb munkaszüneti napoknak a határidőre nincsen kihatásuk, illetve a határidő ezeken a napokon nem járhat le. Amennyiben a határidő utolsó napja szombat, vasárnap, állami ünnep vagy más olyan munkaszüneti nap, amelyet a Szlovén Köztársaság állami ünnepnapjairól és munkaszüneti napjairól szóló törvény ekként határoz meg, a határidő a következő munkanapon jár le.

A bírósági törvénynek a törvénykezési szünet alatti határidőkre vonatkozó rendelkezései hiányosak a hónapokban vagy években kifejezett azon határidőket illetően, amelyek esetében a ZPP 111. cikkének (3) bekezdése értelmében a határidők azon a napon járnak le, amelyek számuknál fogva a kezdőnapnak megfelelnek. A törvénykezési határidő nincs kihatással az években kifejezett határidőkre. Az ítélkezési gyakorlat alapján a hónapokban kifejezett határidő a törvénykezési szünet alatt nem telik, így az ilyen határidők egy hónappal meghosszabbodnak (például ha a három hónapos eljárási határidő június 20-án

kezdődik, az szeptember 20-án jár le, az a három hónapos határidő pedig, amely a törvénykezési határidő alatt, azaz például augusztus 5-én járt volna le, egy hónappal meghosszabbodik és szeptember 5-én jár le).

9 Mikor jár le a hetekben, hónapokban vagy években kifejezett határidő?

A hónapokban vagy években megállapított határidő az utolsó hónap vagy év azon napjának végén jár le, amely számánál fogva megfelel a határidő kezdőnapjának. Amennyiben ez a nap a lejárat hónapjában hiányzik, a határidő a hónap utolsó napján jár le (például amennyiben valamilyen eljárási cselekményt az irat kézbesítésétől számított egy éven belül kell elvégezni, és a kézbesítés 2005. április 25-én történt, a határidő 2006. április 25-én jár le; amennyiben valamilyen eljárási cselekményt az irat kézbesítésétől számított egy hónapon belül kell elvégezni, és a kézbesítés 2005. május 31-én történt, a határidő 2005. június 30-án jár le).

10 Ha a határidő szombaton, vasárnap vagy állami ünnepnapon, illetve munkaszüneti napon jár le, meghosszabbodik-e a következő munkanapig?

A határidők nem járnak le szombaton, vasárnap vagy egyéb munkaszüneti napon. Amennyiben a határidő utolsó napja szombat, vasárnap, állami ünnep vagy más olyan munkaszüneti nap, amelyet a Szlovén Köztársaság állami ünnepnapjairól és munkaszüneti napjairól szóló törvény ekként határoz meg, a határidő a következő munkanapon jár le.

11 Vannak olyan körülmények, amelyek fennállása esetén meghosszabbodnak a határidők? Milyen feltételek mellett lehet hivatkozni az ilyen meghosszabbodásra?

Csak a bíróság által meghatározott, úgynevezett bírósági határidők hosszabbíthatók meg (a ZPP 110. cikke). A bírósági határidőt a bíróság csak a fél kérelmére, és a meghosszabbítás alapjául szolgáló fontos okból hosszabbíthatja meg. A határidő meghosszabbítását a határidő lejártát megelőzően kell kérelmezni. A törvény által előírt határidők nem hosszabbíthatók meg. A törvényi határidők nem meghosszabbítható jellegéről szóló rendelkezés kötelező erejű.

12 Melyek a fellebbezési határidők?

A ZPP (333. cikke vagy 363. cikke (2) bekezdése) eltérő rendelkezésének hiányában a felek az ítélet kézbesítésétől számított 30 napos általános fellebbezési határidőn belül, és az elsőfokú bírósági határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül élhetnek fellebbezéssel az első fokú bíróság ítélete vagy határozata ellen.

Rövidebb, 15 napos fellebbezési határidő alkalmazandó a váltókkal vagy csekkel kapcsolatos jogvitákban (a ZPP 333. cikke), 8 napos fellebbezési határidő alkalmazandó a birtokvédelemmel kapcsolatos jogvitákban (a ZPP 428. cikke), a kis értékű követelésekkel kapcsolatos jogvitákban (a ZPP 458. cikke), továbbá gazdasági társaságok kis értékű követelésekkel kapcsolatos jogvitáiban a fellebbezésről való értesítésre és fizetési meghagyás kibocsátására. Ugyancsak a rövidebb, 8 napos eljárási határidő alkalmazandó a követelések végrehajtásával és biztosításával kapcsolatos eljárásokban a jogorvoslatok (fellebbezés illetve kifogás) előterjesztésére (a polgári jogi követelések végrehajtásáról és biztosításáról szóló törvény (Zakon o izvršbi in zavarovanju) 9. cikke).

13 Módosíthatják-e a bíróságok a határidőket (különösen a személyes megjelenésre vonatkozó határidőket), vagy kitzúzhatnak-e hatánapot a megjelenésre?

A bíróság a törvény által előírt esetekben, illetve akkor tart tárgyalást, ha az az eljárás során szükséges (a ZPP 113. cikke). A tárgyalás egy meghatározott helyen és időben valamilyen eljárási cselekmény lefolytatása érdekében kitűzött találkozót. A bíróság fontos okból a tárgyalást későbbi időpontra halaszthatja (a ZPP 115. cikke).

A bíróság azt a határidőt, amelyet valamilyen eljárási cselekmény elvégzésére a fél részére tűzött (bírói határidő), akkor hosszabbíthatja meg, ha a meghosszabbítás megalapozott okai fennállnak, és a fél a határidő lejártát megelőzően kérte annak meghosszabbítását.

14 Ha tartózkodási helyére tekintettel a fél hivatkozhatna a határidő meghosszabbodására, és az őt érintő cselekményről olyan helyen értesítik, ahol a tartózkodási hellyel rendelkező személyek nem hivatkozhatnak az ilyen meghosszabbodásra, ez a személy elveszíti-e az ilyen határidőre való hivatkozás jogát?

A szlovén jogban nincs helye a határidő azon az alapon történő meghosszabbításának, hogy a fél meghatározott helyen vagy területen tartózkodik.

15 Melyek a határidők elmulasztásának következményei?

A határidő elmulasztása általában jogvesztéssel jár. A fél elveszíti a jogorvoslat előterjesztésére való jogát (negatív jogvesztés), illetve a túl későn előterjesztett jogorvoslatot el kell utasítani. A bíróság elutasítja azt a kérelmet, amelyet a fél az előírt határidőn belül nem módosított vagy nem egészített ki. A határidő elmulasztása esetén úgy kell tekinteni, hogy a fél a követelését visszavonta (például amennyiben a bíróság a törvényi határidőn belül nem fizeti meg az eljárási költségeket, úgy kell tekinteni, hogy visszavonta a követelését és az eljárás szünetel; ugyanez alkalmazandó abban az esetben, amennyiben a felek egyike sem kéri az eljárás folytatását a szünetelés kezdetétől számított négy hónap elteltével).

Amennyiben a fél a tárgyalást elmulasztja, bizonyos esetekben úgy kell tekinteni, hogy visszavonta a keresetét (például amennyiben a felek egyike sem jelenik meg az első tárgyaláson úgy kell tekinteni, hogy a felperes a keresetétől elállt).

A határidő elmulasztásának a bizonyítási eljárásban is következményei lehetnek a félre nézve. A javasolt bizonyításfelvétel előlegezésének elmulasztása azzal jár, hogy ezt a bizonyítékot nem veszik figyelembe.

16 A határidő lejártá esetén milyen jogorvoslati eszközök állnak a mulasztó fél rendelkezésére?

Amennyiben a fél olyan meghatározott eljárási cselekmény elvégzésére előírt határidőt mulaszt el, amely negatív jogvesztéssel jár (azaz a fél elveszíti az eljárási cselekmény elvégzésére irányuló jogát), a bíróság a fél kérelme esetén engedélyezheti számára annak későbbi elvégzését (azaz az eredeti állapot helyreállítását; a ZPP 116–121. cikke).

Az eredeti állapot helyreállításának feltételei:

a fél indokoltan mulasztotta el a határidőt, amit a bíróság az eset összes körülményei alapján értékel;

a negatív jogvesztés a határidő elmulasztása miatt következett be;

a fél az eredeti állapot helyreállítása iránti kérelmét a határidő elmulasztására okot adó körülmény megszűnését követő 15 napon belül előterjeszti annál a bíróságnál, amely előtt az eljárási cselekményt el kellett volna végezni; amennyiben a fél csak ezt követően szerzett tudomást az elmulasztott határidőről, a tudomásszerzésétől számított 15 napon belül; valamennyi esetben a határidő elmulasztása napjától számított három hónapon, kereskedelmi jogvitákban pedig 30 napon belül;

az elmulasztott eljárási cselekményt az eredeti állapot helyreállítása iránti kérelem előterjesztésével egyidejűleg el kell végezni.

Az eredeti állapot helyreállítása iránti kérelem előterjesztésének az eljárás lefolytatására általában nincsen kihatása, azonban a bíróság a kérelemre vonatkozó döntés jogerőre emelkedéséig az eljárást felfüggesztheti. Amennyiben az eredeti állapot helyreállítása iránti kérelmet határidőben előterjesztik, a bíróság általában tárgyalást tart, amelyen a kérelemről döntést hoz. Amennyiben az eredeti állapot helyreállítása megengedett, az eljárást a mulasztást megelőző állapot szerint kell folytatni, és a bíróságnak a mulasztás miatt hozott határozatait hatályon kívül kell helyezni.

Kapcsolódó linkek

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Utolsó frissítés: 24/02/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.